

**Sewe ɲa wi yen na para
URUTI
wi senre na
Sewe wi nawa senre.**

Ki sewe ɲa wi yen na para jele wa senre na ɲa, paa pye na yinri Uruti. Jele wo mege ko kɪ taga sewe wi na. Sewe wi nawa senre ti kagala ke pye ma yala kiti konfenne paa pye tegere ti na wa Izirayeli tara ti go na (1.1), ko la pye na kee yeɛ waga kele naa cenme shyen yeri (1 200) na pe fa Zhezu wi se (4.17, 21-22). Sewe wi yonlogofɔ wi mege kii jen.

Sewe wi senre ti yen naga nari paa yege ɲga na Mowabu cenle woolo jɔ Uruti ɲa wila pye nambannjɔ wila kannga ma pye Izirayeli woo, ma Yenɲele jenne li jen. Uruti wila pye Izirayeli woolo naɲa wo wa jɔ; ko naɲa wo la saa cen wa Mowabu tara fungo kala na. A wɪ si kaa ku ma Uruti wi yaga nanɲunɲɔ. Uruti wi najɔ la pye wa paa pye naa yinri Nawomi. Nawomi wila pye Izirayeli woo. Wi pɔɔ wila ku fun maa yaga nanɲunɲɔ. Kɪ kaa pye ma, a Nawomi wɪ si yere ki yerewe mbe songɔɔ wa wi tara, wa Betilemu ca, wa Zhuda tara; a Uruti wɪ si yere ki yerewe mbe pinle wi najɔ wi ni mbe kari, senre nda wila yo ti nda: «Ma woolo pe yaa pye na woolo, ma Yenɲele li yaa pye na Yenɲele» (1.16). Kɪ kaa pye ma, a Yenɲele li si duwaw Uruti wi na, naa wila yere ki yerewe mbe taga li na we. A Yenɲele li suu saga, a wɪ naɲa wa ta wa Izirayeli tara, a wuu

pɔri wi jɔ, pàa pye naa yinri Bowazi. A Uruti wì si kaa pinambyɔ se, a wì pye Davidi wi tɛɛ. Davidi wìla kaa pye Izirayeli woolo pe wunlungbɔɔ.

Kì pye ma, Uruti ña wìla pye lere ña wi sila Yenñele jen, wì kanña ma pye Zhezu Kirisi wi mama wa; Zhezu Kirisi wi yen Davidi wi setirige pyɔ ma pye dunruya woolo pe shɔfɔ.

Sɛwɛ wi yen ma kɔɔnlɔ yɛgɛ ñga na

Uruti wi sila pye na jaa mbe laga Nawomi wi na 1

Uruti wìla saa Bowazi wi yan 2

Kapyegele kele la pye Nawomi wi nawa Uruti wi kan 3

Uruti wo naa Bowazi pàa pɔri pe yɛɛ yeri 4

Elimeleki go woolo pe jɔlɔgɔ kagala

¹ Sanga ña ni kiti kɔnfenne pàa pye tegere ti na wa Izirayeli tara ti go na, a fungo kà si kaa to wa tara ti ni. Kona, a naña wà si yiri wa Betilemu ca, wa Zhuda tara, wo naa wi jɔ, naa wi pinambiile shyen, mɛɛ kari ma saa cɛn wa Mowabu tara wasetanga ki ni.

² Ki naña pàa pye naa yinri Elimeleki, naa jɔ wi yinri Nawomi, nɛɛ wi pinambiile nunɓba yinri Makilon, na sanña wi yinri Kiliyon. Pàa pye Efirata sege woolo, ma yiri wa Betilemu ca, wa Zhuda tara. Ma pe ta wa Mowabu tara,

³ a Nawomi wi pɔlɔ Elimeleki wì si ku ma wo naa wi pinambiile shyen pe yaga.

⁴ A wi pinambiile pè si Mowabu tara sumbonɔ pele pɔri pe jɛɛɛ. Pàa pye na nunɓba yinri

Ɔripa, nɛɛ sanɲa wi yinri Uruti. Pàa yeɛ ke si lo pye wa Mowabu tara,

⁵ a Makilon naa Kiliyon pè si ku fun. Nawomi wì si koro wi ye naɲa fu naa pinambiile fu.

*Nawomi wi songɔɔsaga
wa Betilemu ca,
Uruti wila pinle wi ni*

⁶ Ma Nawomi wi ta wa Mowabu tara, a wì sigi logo ma yo Yawe Yenɲele làa li woolo pe saga ma yaakara legere kan pe yeri. Kì kaa pye ma, a wì si yiri mbe songɔɔ wa Zhuda tara, wo naa wi pijaala shyen pe ni.

⁷ A Nawomi wì si yiri wa laga nga wila pye ma cɛn wo naa wi pijaala shyen pe ni, mɛɛ lɛ na songɔɔ wa Zhuda tara.

⁸ Kona, a Nawomi wì suu pijaala shyen pe pye fɔ: «Na sumbonɔ, ye songɔɔ yaa kee wa ye yeri, wa ye nɛɛle pe yinre†. Yege nga na yè kajɛɲge pye mbele pè ku pe kan konaa ma kajɛɲge pye na kan, Yawe Yenɲele li kajɛɲge pye ye kan ma fun.

⁹ Yawe Yenɲele li nambala kan ye ni fuun nunɲba nunɲba ye yeri, ye yinme ta wa pe yinre.»

A wì si keyen wa pe yologo ma sara pe na mbaa kee. Ɛɛn fɔ, a wi pijaala pe nɛɛ gbele ngbanga

¹⁰ mɛɛ wi pye fɔ: «Ayoo, we yaa pinle ma ni mbe kari wa ma woolo pe tara.»

† **1:8 1.8:** Mbe yala Zhufuye pe kalege ki ni, nanɲunjaala mbele piile sila pye pe yeri, pe ma ya ma koro wa pe penɛ pe seye yi ni nakosima pe ma ya ma songɔɔ wa pe nɛɛle pe yinre ti ni, ma pɔri nambala pele yege yeri mbele pe woro pe penɛ pe seye woolo.

¹¹ A Nawomi wì si pe pye fɔ: «Na sumbonɔ, ye songɔrɔ. Yɛngi na yee pinle na ni? Mì le mako, mi se ya mbe pinambiile se, pe yiri, pe pye ye penɛ†.

¹² Na sumbonɔ, ye songɔrɔ yaa kee. Mì le ma toro nandɛgɛɛ na. Ali na kaa pye na jigi wi yen ki na fɔ nala yembine na li ni, mbe ya mbe nana ta, mbe pinambiile se,

¹³ yoro mbe ya mbe pe sige fɔ pe sa le, pe ye tɛgɛ le? Ye se ka je mbe nambala pele yɛgɛ tɛgɛ poro punɔgo na? Ayoo, na sumbonɔ. Na nawa pì tanga jɛngɛ ye kala na†, katugu Yawe Yenɛɛle li piri na ni.»

¹⁴ Nawomi wi parangɔlɔ, a wi pijaala pe nɛɛ gbele ngbanga naa. Ko punɔgo na, a Ɔripa wo si keyen wa wi najɔ wi yɔlɔgɔ mbe sara wi na, mbaa kee. Ɛɛn fɔ, a Uruti wo si je ma koro Nawomi wi ni.

¹⁵ A Nawomi wì si Uruti wi pye fɔ: «Wele, ma polɔ wi nɔsepyɔ lenana wi jɔ wì songɔrɔ ma kari wi woolo poro naa wi yarisunndo ti kɔrɔgɔ. Mboro fun, songɔrɔ ma taga wi na.»

¹⁶ Ɛɛn fɔ, a Uruti wì suu pye fɔ:
«Maga kanla ngbanga mbe yo mbe laga ma na,
mboon yaga.
Maga kari laga o laga, mi yaa kari wa.
Maga sa cɛn laga o laga, mi yaa sa cɛn wa.

† **1:11 1.11:** Kila pye mbe yala Zhufuye pe kalegɛ ki ni, na nana wa ka ku mboo jɔ yaga, wi jonlo lenana ka pye wa, wi ma daga mboo le mboo tɛgɛ jango mbe pyɔ se wi na, wi ndo mege kiga ka ta mbe to. † **1:13 1.13:** Nga ki yo ma yo fɔ: *Na nawa pì tanga jɛngɛ ye kala na*, sɛwɛɛle pele ni, ki yo wa fɔ: *Na nawa pì tanga jɛngɛ ma wɛ ye woo pi na.*

Ma woolo pe yaa pye na woolo,
ma Yenḡeḡe li yaa pye na Yenḡeḡe.

¹⁷ Ma yaa ku laga ḡga na, pa mi yaa ku wa fun
panla le wa.

Na yaraga ka kanla laga ma na, na kunwo po
nunḡba ma fyew,

Yawe Yenḡeḡe li jɔlɔɔ ḡbɔɔ wa na na.»

¹⁸ Naa Nawomi wila kaa ki yan Uruti wì yere
ki yerewe mbe pinle wi ni, a wì si pyeri maa yaga
yew.

¹⁹ A pe shyen pè si pinle nɛɛ kee fɔ ma saa
ye wa Betileemu ca. Naa paa kaa ye wa ca, pe
panga kila to ca woolo pe legere yon na. A jeele
pe nɛɛ pe yee piin fɔ: «Nawomi nunḡba wowi
yeeḡ ḡbari?»

²⁰ A Nawomi wì si pe pye fɔ:
«Yaga kaa na yinri naa <Nawomi,>
ɛɛn fɔ, yaa na yinri <Mara†,>
katugu Yenḡeḡe na li yen yawa pi ni fuun fɔ, lilan
nawa pi tanga na na.

²¹ Na karisanga wi ni, mila pye yarijende tafɔ,
ɛɛn fɔ, Yawe Yenḡeḡe lilan songɔɔ mì pan
kɛwara.

Koni yaga kaa na yinri naa Nawomi;
katugu Yawe Yenḡeḡe li para ma wa na na.
We Fɔ ḡa yawa pi ni fuun fɔ, wì jɔlɔɔ ḡbɔɔ wa
na na.»

²² Pa Nawomi wila yiri wa Mowabu tara ma
songɔɔ yeeḡ, wo naa wi pijɔ Uruti ḡa wila pye
Mowabu cenle woo wi ni. Paa ye wa Betileemu

† **1:20 1:20:** Nawomi meḡe ki kɔɔ wowi ḡa ferifo, ma si yala
Mara meḡe ki kɔɔ wowi ḡa tangara.

ca ma yala pè kɛɛ le yarilire nda pe yinri ɔrizhi†
ti kɔnwɔ pi ni.

2

Uruti wila saa na yarilire sheshegele wulowulo wa Bowazi kere

¹ Nawomi wi pɔlɔ Elimeleki wi go lere wà la
pye wa. Wila pye penjagboro fɔ naa megbogo fɔ.
Pàa pye naa yinri Bowazi.

² Pilige ka, Uruti ɲa wila yiri wa Mowabu tara,
a wì sigi yo Nawomi wi kan fɔ: «Ki yaga mbe
kari kere ta ni saa ɔrizhi sheshegele ngele kaa
tuun wi kɔnfenne pe pungo na keke wulowulo.
Na lere ɲa kanla yinriwe ta, pa mi yaa la wulo
wa ko fɔ wo pungo na†.» A Nawomi wì suu pye
fɔ: «Ta kee, na sumborombyɔ.»

³ A Uruti wì si kari mɛɛ saa na wulowulo kere
ta ni ɔrizhi kɔnfenne pe pungo na. Kila yala
Elimeleki wi go lere Bowazi wo kere ni.

⁴ Sanni jɛnri, a Bowazi wì si yiri wa Betilemu
ca, ma pan, ma gbɔn le. A wì si yarilire kɔnfenne
pe shari ma yo fɔ: «Yawe Yɛnɲɛle li pye ye ni!»
A pè si sho maga songoro wi na ma yo fɔ: «Yawe
Yɛnɲɛle li duwaw ma na!»

† **1:22 1.22:** Yarilire nda pe yinri ɔrizhi ti yɛn paa mali yɛn, pe
maa ti muwe pi piin buru. † **2:2 2.2:** Mbe yala Moyisi lasiri
sewe wi ni, pàa kono kan nambanmbala, naa nanɲunjaala, naa
pijiriwele, konnaa fyɔnwɔ fenne pe yeri, jango yarilire nda fuun
ti yɛn sheshegele woro, na ti kɔnfenne pe kaa ti kɔon, sheshegele
ngele kaa tuun, poro mbaa ke wulowulo ti kɔnfenne pe pungo
na; Levi 19.9-10; 23.22; Dete 24.19-22.

⁵ A Bowazi wì si yarilire kɔnfenne pe to wi yewe ma yo fɔ: «Jasumboro ɲa wo yiri se?»

⁶ A yarilire kɔnfenne pe to wì suu pye fɔ: «Mowabu cɛnlɛ woolo sumboro ɲa wì pinlɛ Nawomi wi ni, ma yiri wa Mowabu tara ma pan wowi.

⁷ Wilan yenri ma yo mboo yaga wila sheshegele ɲgele kaa woo wa pɔgɔlɔ ke ni na tuun yarilire kɔnfenne pe punɔgo na, ke wulowulo. Male wì pan pinliwɛ pi ni, wi yen na tunɲgo piin fɔ yinɔ. Kaawɔ wì kaa cɛn jenri ma wogo wi†.»

⁸ Kona, a Bowazi wì si Uruti wi pye fɔ: «Na sumborombyɔ, nunɲbolo jan ma logo na yeri. Maga ka kari saa sheshegele wulowulo kere ta yegɛ ni naa nda to punɔgo na. Koro laga na tunmbyeele jɛɛɛ pe ni.

⁹ Laga ɲga nambala paa ki yarilire ti kɔɔn ki wele jɛɲɛ, ma taga jɛɛɛ mbele paa yarilire ti wulowulo pe punɔgo na. Migi yo tunmbyeele pe kan ma yo pɔɔn yaga yew. Na wɔgɔ kɔɔn yigi, ma sa ko ma wɔ wa tɔnmɔ cɔrɔ nda lefɔnmbɔlɔ pɛ ko ma yin ti ni.»

¹⁰ A Uruti wì si sogo maa yegɛ ki jiile wa tara ma Bowazi wi gbɔgɔ, mɛɛ wi pye fɔ: «Yinɲi na, a na yinriwɛ sɔɔn ta, a na kala li ɲgban ma ni, mi ɲa mi yen nambanɲa we?»

¹¹ A Bowazi wì suu pye fɔ: «Maga le ma pɔlɔ wì ku, ɲga fuun mà pye ma najɔ wi kan, pɛ ki ni fuun ki yegɛ yo mala kan. Migi jen ma yo mɔɔ

† **2:7 2.7:** Sɛwɛ lɛɛɛ pele ni, laga ɲga ki yo fɔ: *Kaawɔ wì kaa cɛn jenri ma wogo* pɛge laga ki yɔnlɔgɔ ma yo fɔ: *Kaawɔ wì kaa cɛn jenri ma wogo wa go.*

to naa ma nɔ pe yaga wa, konaa mà se tara nda ni ti ni, ma pan ma cɛn tara ta woolo sɔgowɔ, mbele ma sila jen faa we.

¹² Mi yɛn naga jaa n̄ga fuun mà pye, Yawe Yɛn̄ɛle ligi tɔnli wi kan ma yeri. Yawe Yɛn̄ɛle, woro Izirayeli woolo Yɛn̄ɛle le, li tɔnli gbɔɔ kan ma yeri; lo na mà pan mali pye ma larasaga we.»

¹³ A Uruti wì suu pye fɔ: «Kaselege ko na, ma yɛn jɛn̄ɛ na ni, na tafɔ. Mi n̄a mi yɛn paa ma kulojɔ yɛn, màla kotogo ki sogo na na, katugu mà nayinmɛ sɛnrɛ yo na ni. Ali mbege ta mii yala ma tunmbyeele jɛle wa nun̄gba ni yɛrɛ.»

¹⁴ Naa kasanga wila kaa gbɔn, a Bowazi wì si Uruti wi pye fɔ: «Fulo laga, ma pan we ka! Yaakara ta lɛ maa ti nii wa sɛgɛ† ki ni.»

Kona, a Uruti wì si pan ma cɛn le yarilire kɔnfɛnɛ pe tanla. A Bowazi wì si yarilire nda pɛ kala ta kan wi yeri. A Uruti wì si ka ma tin paa yɛgɛ n̄ga na kila wi ndanla, mɛɛ ti sannda ti tɛgɛ.

¹⁵ Naa Uruti wila kaa yiri ma kari ma saa na wulo, a Bowazi wì suu tunmbyeele pe pye fɔ: «Yoo yaga wila sheshegele kele wulowulo wa yarilire pɔgolo ke sɔgowɔ fun. Yaga ka sɛn̄n̄gbanra yo wi na.

¹⁶ Yaa sheshegele kele woo wa pɔgolo ke ni yɛrɛ yaa ke waa tara, wi ta wila ke wulowulo. Ɛɛn fɔ, yaga kaa gbanla wi na.»

¹⁷ Uruti wila sheshegele ke wulowulo wa Bowazi wi kɛrɛ fɔ ma saa yɔnlo ki kɔ. Sheshere nda wila wulo, a wì siri gbɔn mari pyɔ wi wɔ.

† 2:14 2.14: Duven tangara naa sinmɛ pàa pinle ti yɛɛ ni mari pye sɛgɛ.

Ɔrizhi pyɔ ɲa wɪla ta, wɪla pye na kee culo nafa ma yiri ke yeri.

¹⁸ A wì si kari wi ni ca. Ɔa wɪla wulo ma ta, a wì suu naga wì najɔ wi na. Wɪla pan wi yaakara sannda ti ni fun, mɛɛ ti wɔ mari kan wi yeri.

¹⁹ A wi najɔ wì suu yewe ma yo fɔ: «Ɔa mà wo wi ni fuun wo wulo se nala nunɔba ma? Ma saa tunɔgo pye ambɔ kɛɛ? Lere ɲa wɔɔn yinriwe ta, Yɛnɲɛɛ sa duwaw wi na!»

Kì kaa pye ma, a Uruti wì sigi yɛɛ yo wi najɔ wi kan ma yo fɔ wì saa tunɔgo pye naɲa ɲa kɛɛ, poo yinri Bowazi.

²⁰ A Nawomi wì si Uruti wi pye fɔ: «Yawe Yɛnɲɛɛ li duwaw ki naɲa wi na! Lo na li maa li kajɛɲɛ ki piin woro mbele we yɛn yinwege na we kan konna mbele pè ku pe kan.» A Nawomi wì sho naa fɔ: «Kì Bowazi wi yɛn na pɔɔ wi go lere wo wa, ɲa ki kologo yɛn wi yeri, wi yere we go kala li ni†.»

²¹ Kona, a Mowabu cɛnɛ woo Uruti wì sho naa fɔ: «Wì yere na pye naa ma yo mbaa wulowulo wi tunmbyeele pe pɔɔgo na fɔ pe sa yarilire ti kɔn ti kɔ.»

²² A Nawomi wì si Uruti wi pye naa fɔ: «Na sumborombyɔ, ko yɛn ma yɔn jɛɲɛ. Maa pinɛɛ wi tunmbyeele jɛɛ pe ni, maa tunɔgo piin. Maga ka kari kɛɛ ta yɛɛ ni pe saa ma jɔɔ wa.»

† **2:20 2.20:** Kìla pye, na naɲa wa ka ku, na wi go lere ka pye wa lenaɲa, a ki yala kufɔ wɪla wi yaraga ka kan fɔgo yon paa laga yɛn, ko naɲa wo ma ya maga lo naa, maga yaga sege woolo pe kan (Uruti 4.1,8; Levi 25.25-28). Wi ma daga fun mbe kufɔ wi jɔ wi le mboo tɛɛ, jango mbe pyɔ se wi kan, wi mɛɛ kiga ka ta mbe to (Dete 25.5-10).

²³ Kì kaa pye ma, a Uruti wì si pinle Bowazi wi tunmbyeele jeele pe ni na yarilire ti wulowulo fò ma saa orizhi wo naa bile† wi ni ti kɔnwɔ pi kɔ. Uruti wo naa wi najo wi ni, paa pye pe yee kɔrɔgɔ go nunɔba.

3

Uruti wila kari wa Bowazi wi yarilire sunsaga

¹ Pilige ka, a Nawomi wì si Uruti wi pye fɔ: «Na sumborombyɔ, mila jaa mbe censaga lagaja ma kan, ma ta ma cen wa, ma nayinme ta.

² Mɔga jɛn makɔ ma yo ki Bowazi ɲa wɔɔn yaga mà pinle wi tunmbyeele jeele pe ni na tunɔgo piin, we sege woo wo wawi. Nala yɔnlɔkɔgɔ ɲga ki ni, wi yaa kari wa wi yarilire sunsaga mbe saa orizhi ɲa pè sun wi fɛ.

³ Yiri, ma woli, ma sinme nuwɔ taan fa ma yee na. Mɔɔ yaripɔrɔ tiyɔnrɔ ti le ma yee na. Mee kari wa wi yarilire sunsaga. Een fɔ, maga ka ti wɔɔn yan fɔ wi sa li, wi wɔ, wi kɔ gben.

⁴ Na wiga ka sinle, maa sinlesaga ki wele maga jɛn. Mee fulo wa wi tanla yɔrɔ, maa paritɔnɲgɔ ki laga wi tɔrɔ ti na (mboo yenri wila ma go singi), mee sinle wa wi tɔrɔ ti nɔgɔ. Ko punɔgo na, kala na ma daga mbe pye, wo jate, wi yaa li yo ma kan.»

⁵ A Uruti wì sho fɔ: «Ŋga fuun mà yo na kan, mi yaa ki pye ma.»

† **2:23 2.23:** Yarilire nda pe yinri bile ti yen paa mali wi yen, pe maa ti muwe pi piin buru.

⁶ A Uruti wì si kari wa Bowazi wi yarilire sunsaga ki ni, mɛɛ saa ki pye paa yege nga na wi najo wila ki yo maa kan we.

⁷ Naa Bowazi wila kaa li ma wo mako, a kì si nayinme gbɔɔ kan wi yeri. A wì si saa sinle wa orizhi pyo na pè gbogolo wi tanla. (Naa wila kaa na wonlo), a Uruti wì si fulo wa wi tanla yɔɔɔ, mɛɛ wi paritonngo ki laga wi tɔɔɔ ti na, mɛɛ sinle le.

⁸ Naa yige kila kaa le, a Bowazi wì si fo ma yen, mɛɛ wa ma kannga; wi mbe wele, mɛɛ jele wa yan wì sinle le wi tɔɔɔ ti ngo.

⁹ A Bowazi wì suu yewe ma yo fo: «Ambɔ wi mboro?»

A Uruti wì sho fo: «Muwi, Uruti, mi na mi yen paa ma kulojo yen. Ki yaga ma pye na go sigefo, katugu ki kologo yen ma yeri ma yere na go kala li ni.»

¹⁰ A Bowazi wì sho naa fo: «Na sumborombyo, Yawe Yenjele li duwaw ma na! Nga mà pye yen, ki yen naga nari ma yo ma yen sinne ma najo wi sege woolo pe kan naa ma we nga mà keli ma pye ki na, katugu mɛɛ yege yirige lefonmbolo mbele penjagboro fenne nakoma fyonwo fenne poro wa na.

¹¹ Koni, na sumborombyo, maga ka fyɛ. Nga fuun ma yen na yuun, mi yaa ki pye mboon kan, katugu ca woolo pe ni fuun pège jen ma yo ma yen jele jenne ma sin.

¹² Ki yen kaselege jenge fo mi yen go lere wo wa, na wi mbe ya yere ma go kala li ni; ɛɛn fo, nana wa yen wa mi yege, wo yongo ye ni ma we

mi na, ɲa wi mbe ya yere ye go kala li ni†.

¹³ Wɔnlɔ laga ma sa gbɔn lalaaga ki na, goto pinliwɛ ni, we yaa ki jɛn na kaa pye wi mbe yere ma go kala li ni. Na wi mbe yere ma go kala li ni, wi yere li ni. Na wiga sho fɔ wi se yere li ni, m̀i wugu Yawe Yɛnɲɛɛ na yinwege wolo li na, fɔ mi yaa yere ma go kala li ni. Sinlɛ laga fɔ laga ki sa laga.»

¹⁴ A Uruti ẁi si koro le ma sinlɛ le wi tɔrɔ ti nɔgɔ fɔ ma saa gbɔn ki goto yirifaga ki na. Ɛɛn fɔ, ẁila yiri faa ma keli wagati ɲa lere mbe ya mbe lere yan mboo jɛn wi na. Katugu Bowazi wi sila pye na jaa lere mbege jɛn fɔ Uruti ẁila pan wa yarilire sunsaga ki ni.

¹⁵ A Bowazi ẁi suu pye naa fɔ: «Paraga ɲga m̀a pɔ go na, ki sanga maga yigi jɛɲgɛ.»

A Uruti ẁi suu paraga ki sanga maga yigi. A Bowazi ẁi si ɔrizhi pyɔ wa tiwi ma le wa wi kan, ẁila wɛ culo kɛ ma yiri kanɟurugo wo na, mɛɛ wi tugo wi ni. A Uruti ẁi si sɔngɔrɔ ma kari ca†;

¹⁶ mɛɛ kari wi najɔ Nawomi wi kɔrɔgɔ. A Nawomi ẁi suu yewe ma yo fɔ: «Na sumborombyɔ, ki pye wa mɛɛ?»

ɲga fuun Bowazi ẁila pye ma Uruti wi kan, a ẁi sigi yɛgɛ yo wi najɔ wi kan.

¹⁷ A Uruti ẁi sho naa fɔ: «Ẁi yere culo kɛ ma yiri kanɟurugo tiwi na kan ki ɔrizhi pyɔ ɲa wi ni, maa kan na yeri ma yo kii daga mbe sɔngɔrɔ mbe pan ma kɔrɔgɔ kɛwara ni.»

† **3:12 3.12:** Uruti 2.20 † **3:15 3.15:** Sewe lɛɛɛ pele ni, laga ɲga ki yo fɔ: *A Uruti ẁi si sɔngɔrɔ ma kari ca* pɛgɛ yɔnlɔgɔ ma yo: *A Bowazi ẁi si sɔngɔrɔ ma kari ca.*

18 A Nawomi wì suu pye fɔ: «Na sum-borombyɔ, cɛn yɛw lagamɛ, maga ka ma jatere wi piri ma yɛɛ na, ki kala li yaa kɔ yɛgɛ nɔa na fɔ ma saga jɛn, katugu Bowazi wi se wogosaga kan wi yɛɛ yeri nala, fɔ wi saga kala li yɛgɛ wɔ gben.»

4

Bowazi wìla Uruti wi lɛ wi jɔ

¹ Kona, a Bowazi wì si kari ma saa cɛn wa ca ki yesaga, wa laga nɔa leele pe maa gbogolo na kagala ke yɛgɛ woo we. Bowazi wìla nana nɔa sɛnrɛ yo ma Uruti wi kan, ma yo wi yɛn ma yɔngɔ Elimeleki wi ni ma wɛ, a wì suu yan wila toro le ki laga ki na. A Bowazi wì suu yeri ma yo fɔ: «Sefɔ, pan ma cɛn lagamɛ.»

A nana wì si pan ma cɛn.

² Kì kaa pye ma, a Bowazi wì si ca ki lelelele kɛ yeri mɛɛ pe pye fɔ: «Ye pan ye cɛn lagamɛ.» A pè si pan ma cɛn.

³ A wì sigi yo Elimeleki wi go lere wi kan fɔ: «Màga jɛn ma yo Nawomi wì yiri wa Mowabu tara ma pan. Wi yɛn na we sefɔ Elimeleki nɔa wì ku wi kɛrɛ ti pɛrɛ.

⁴ Mì yere ki yerewe mbege yo ma kan maga jɛn, konaa mbɔɔn pye fɔ mari lɔ laga ki lelelele mbele poro naa leele sanmbala mbele pe yɛn na pe yɛgɛ na. Na kaa pye maa jaa mberi lɔ, mari lɔ! Na kaa si pye ma woro na jaa mberi lɔ, maga yo we kan mbege jɛn, katugu lere wa woro wa mboro punɔgo na, nɔa ki kologo yɛn wi yeri mberi lɔ, na mi ma.»

A ki naŋa wì sho fɔ: «Mi yaa ti lo.»

⁵ Kona, a Bowazi wì sho fɔ: «Na maga kere ti lo Nawomi wi yeri pilige nga ni, ma daga mbe Mowabu cenle woolo jo Uruti wi le mboo tege†, mbe piile se wi na wi polo ŋa wì ku wi kan, jango kere ti ta ti koro wa wi sege ki ni.»

⁶ A naŋa wì sho fɔ: «Na kaa pye anme ki yen, pa kona mi se ya mberi lo na yee kan, jango na korogo kiga ka jogo. Kologo nga ki yen na yeri mbe kere ti lo, migi kan ma yeri mari lo, katugu kaselege ko na, mi se ya mberi lo.»

⁷ Faa, wa Izirayeli tara, kila pye na leele pele kaa jaa mbe yarijenge lo pe yee yeri, nungba maa sawiga ki wo† maga kan sanŋa wi yeri. Ko la pye naga nari ma yo pe ko kala lo yee wo ma ko.

⁸ Ki kala na, naa naŋa wila kaa naga yuun Bowazi wi kan ma yo wi kere ti lo, a wì suu sawiga ki wo maga kan Bowazi wi yeri†.

⁹ Kona, a Bowazi wì sigi yo leele poro naa leele mbele fuun pa pye le pe kan fɔ: «Ye yen ki sere nala fɔ yaraga nga fuun kila keli ma pye Elimeleki wi yeri, konaa ma kaa pye wi pinambiile Kiliyon naa Makilon pe yeri, mi yen na ko ki ni fuun ko loo Nawomi wi yeri.

† **4:5 4.5:** Laga nga ki yo fɔ: *Ma daga mbe Mowabu cenle woolo jo Uruti wi le mboo tege*, sɛwe leele pele ni, Eburuye senre ti ni, pège yonlogo ma yo: *Ma daga mbe kere ti lo Mowabu cenle woolo jo Uruti wi yeri.* † **4:7 4.7:** Faa, wa Izirayeli tara, sawiga kila pye yaraga ka, nga kila pye naga nari ma yo tawa yen lere wa yeri. Kila pye, na wa kaa jaa mbe kologo kan lere wa yeri wi kala la go tugo, nakoma mbe yarijenge kan wi yeri, wi sawiga ko wi ma wo ma kan ki fo wi yeri. † **4:8 4.7-8:** Dete 25.7-10

10 Makilon wì ku ma Mowabu cenle woolo jo Uruti ña yaga, mi yaa wi le fun mboo pye na jo. Kiga pye ma, pa kere ti yaa koro wa kufo wi sege ki ni, pa wi yaa setirige piile ta, mbele pe yaa wi mege ki yirige, jango wi mege kiga ka to wi sefenne pe sogowo, konaa wi ca woolo pe sogowo. Ye yen ki sere fun nala†.»

11 Lelæle poro naa leele mbele fuun paa pye le, a pè sigi sho ma yo fo: «Ee, we yen ki sere. Yawe Yenñele li duwaw jële ña wila yiin wa ma go wi na! Luu pye piile sevo paa Zhakobu jæle shyen Arasheli naa Leya pe yen. Poro mbele pè pye Izirayeli setirige piile pe mamaala wele. Li ti ma pye penjagboro fo wa Efirata sege ki ni; ma mege ki yiri wa Betileemu ca†.»

12 Yawe Yenñele li ti ki jasumoro ña wi piile legere se ma kan. Li ti ma sege ki megbogo ta paa yege ñga na Perazi sege kila pye we. Wo ña Zhuda wila se Tamari wi na we†.»

Uruti wila pinambyo se

13 Kona, a Bowazi wì si Uruti wi le maa pye wi jo. A wì si ye wi korogo maa jen jële. A Yawe Yenñele li si duwaw Uruti wi na, a wì si kugbo le mee pinambyo se.

14 A Betileemu ca jæle pè si Nawomi wi pye fo: «Ye pan waa Yawe Yenñele li sonni! Lo na li ti ña wi yaa yere ma go kala li ni, a pò se nala we. Yenñele sa ti ma pishyenwoo wi mege ki yiri laga Izirayeli woolo pe sogowo!

† 4:10 4.10: Dete 25.5-6 † 4:11 4.11: Zhene 29.31 † 4:12 4.12: Zhene 38.27-30

¹⁵ Ki pyɔ ɲa wo wi yaa ka fanɲga kan ma yeri, mbe yere ma go kala li ni wa ma lelewe pi ni. Ma piɲɔ Uruti wì mbɔnrɔ ma yeri ma we pinambiile kɔlɔshyen na, katugu ma yen maa ndanla, a wì pishyenwoo se ma kan.»

¹⁶ A Nawomi wì si pyɔ wi le maa taga kotogo na. Wo wila wi le maa koro.

¹⁷ A Nawomi wi cɛnyɛɛnle jɛɛle wele, pe nɛɛ yuun fɔ: «Pè pinambyɔ se Nawomi wi kan.» A pè si pyɔ wi mɛɛɛ taga naa yinri Obɛdi. Obɛdi wo wila pye Zhese to we. A Zhese wo pye Davidi wo to.

*Wunlunana Davidi wi tɛleye
pe mɛɛɛ ti nda*

¹⁸ Davidi tɛleye pe mɛɛɛ ti nda mbege le wa Perɛzi na. Perɛzi wo wila Hezirɔn se.

¹⁹ A Hezirɔn wo Aramu se. A Aramu wo Aminadabu se.

²⁰ A Aminadabu wo Naashɔn se. A Naashɔn wo Salima se.

²¹ A Salima wo Bowazi se. A Bowazi wo Obɛdi se.

²² A Obɛdi wo Zhese se. A Zhese wo Davidi se.

**Bibulu Jinmiire ni
Sénoufo, Djimini: Bibulu Jinmiire ni Bible**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Djimini Senoufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

a4863791-1c91-5f31-9a8f-034a18a2f8d8